

دانشکده مهندسی کامپیوتر دانشگاه صنعتی شریف

پروژه درس سیستمهای پشتیبان تصمیمگیری

آشنایی با تحلیل نظرات کاربران شبکههای اجتماعی برای پشتیبانی از تصمیمگیری

استاد درس: دکتر جعفر حبیبی

شماره گروه: ۳

نام و نامخانوادگی: امیررضا شفاعت

شماره دانشجویی: ۹۶۲۰۹۵۶۹

نیمسال دوم ۱۳۹۶-۱۳۹۷

فهرست مطالب

1	١ گام اول
تصمیمگیری مبتنی بر AHP، به منظور انتخاب	۱/۱ مقاله اول: طراحی یک سیستم پشتیبان
١	
١	١/١/١ مقدمه
١	۱/۱/۲ اهمیت مسئله
۲	۱/۱/۳ روش ۸HP
کننده به روش AHP	
٥	۱/۱/۵ تحلیل حساسیت
ی یک سیستم پشتیبان تصمیمگیری بالینی -	
7	مبتنی بر هستیشناسی
٦	
V	
V	
Λ	۱/۲/۴ مهندسی دانش
Λ	۱/۲/۵ جمعبندی
يم	۱/۳ روشها و ابزارهای تحلیل دادههای حج
	۱/۳/۱ روش شماره ۱: انبارداده و مفاهیم
	Apache Cassandra :۲ ابزار شماره ۱/۳/۲
١٣	
١٤	۱/۳/۴ ابزار شماره۴: NLTK
١٦	
	1 <i>=</i> v
19	۲ کام دوم
٣١	۳ گام سوم

٣١	٣/١ گزارش شماره ١
٣٢	٣/٢ گزارش شماره ٢
٣٣	٣.٣ گزارش شماره ٣
٣٤	٣/۴ گزارش شماره ۴
٣٦	٣/۵ گزارش شماره ۵
٣٧	٣/۶ گزارش شماره ع
٣٨	٣/٧ گزارش شماره ٧
٣٩	٣/٨ گزارش شماره ٨
٤١	٣/٩ گزارش شماره ٩
٤٢	۳/۱۰ گزارش شماره ۱۰
٤٤	٣/١١ گزارش شماره ١١
٤٤	٣/١٢ گزارش شماره ١٢
٤٥	۴ ضمایم
٤٥	ضمیمه شماره ۱: هرم DIKW و تفاوت سطوح مختلف
٤٧	۵ مراجع

فهرست تصاوير

٤	شكل ۱-۱ سلسله مراتب روش AHP
λ	شکل ۲-۱ مدیریت دانش در سیستم حفاظت از سلامت
11	شکل ۱-۳ مدل سنتی انبارداده
١٢	شکل ۱-٤ شمای دادهها در پایگاهدادهی آپاچی کاساندرا
١٣	شکل ۱-۵ معماری کلان پایگاهدادهی آپاچی کاساندرا
١٤	شکل ۱-٦ نمونهای فرضی از نمایش لغت با بردار
10	شکل ۱-۷ تحلیل احساس متن به کمک NLTP
١٨	شکل ۱-۸ دادههای ورودی برای الگوریتم C4.5
١٨	شكل ۱-۹ درخت تصميم خروجي از الگوريتم C4.5
٤٦	شکل ۶-۱ هرم DIKW
٤٦	شکل ۲-۶ جایگاه سطوح مختلف DIKW در محور زمان

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

گام اول

در بخش اول این گام به بررسی دو مقاله در زمینهی سیستمهای پشتیبان تصمیم گیری میپردازیم:

۱/۱ مقاله اول: طراحی یک سیستم پشتیبان تصمیمگیری مبتنی بر AHP، به منظور انتخاب تأمین کننده در صنعت حمل و نقل [1]

١/١/١ مقدمه

هدف این مقاله عرضه یک مدل پشتیبان تصمیم گیری برای انتخاب تأمین کنندگان صنعت حمل ونقل در کشور پاکستان و به کمک روش AHP است. به علاوه پس از اعمال روش AHP و تعیین تأمین کننده مناسب، بر روی نتیجه آنالیز حساسیت صورت گرفته تا استواری پاسخ مشخص گردد. باید توجه داشت که این مسئله یک مسئله ی تصمیم گیری چند شاخصه میباشد.

در مرحله اول این مدل، شاخصهای اصلی تأثیرگذار بر انتخاب تأمینکننده تعیین میگردد. این عمل بر مبنای نظرات متخصصان حوزه حملونقل و همچنین مرور پژوهشهای قبلی در این زمینه صورت میگیرد. در مرحلهی دوم، نوبت به تعیین زیرشاخصهای تأثیرگذار بر مسئله با توجه شاخصهای اصلی تعیین شده در مرحلهی اول میرسد. در نهایت به کمک نرمافزار Expert Choice بر روی نتیجه تحلیل حساسیت صورت میگیرد.

این تحقیق به فعالان حوزه ی حمل و نقل کمک نموده تا بتوانند امر تصـمیم گیری و انتخاب تأمین کننده را به صـورت علمی و مبتنی بر یک روش اسـتوار انجام دهند. همچنین با توجه به نتایج تحلیل حسا سیت، میتوان دریافت که با چه تغییراتی در شاخصهای اصلی، تأمین کننده میبایست تغییر نماید. به این ترتیب مسـئلهی مهم و پیچیدهی انتخاب تأمین کننده، به کمک روش AHP به یک سلسلهمراتب ساده تر تجزیه شده و مسئلهی انتخاب تأمین کننده برای مدیران تسهیل می گردد.

١/١/٢ اهمىت مسئله

با توجه به نقش مهم تأمین کنندگان در زنجیره تأمین کلی سازمانها، انتخاب تأمین کننده مناسب بسیار حیاتی میباشد. تولید وسایل نقلیه در کشور پاکستان یک بخش رو به رشد و فعال در سالهای متمادی بوده است. هر چند تولید ۱۷۰ تا ۱۷۰ هزار اتومبیل به صورت سالیانه در مقایسه با صنایع برجسته و پیشتاز در جهان کوچک محسوب میگردد. البته در سالهای اخیر برخی از شرکتهای بزرگ

١

¹ Multi-Criteria Decision Making (MCDM) Problem

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

تولید اتومبیل اقدام ایجاد شرکتهای محلی در پاکستان با سرمایهگذاری مشترک نمودهاند. شایان ذکر است که حدود ۵۵۰۰ تا ۶۰۰۰ شغل مستقیم توسط این صنعت در پاکستان ایجاد گردیده است.

صنعت تولید وسایل نقلیه در پاکستان دومین صنعت بزرگ محسوب شده و تعداد زیادی کارخانه در پاکستان به تولید قطعات مورد نیاز تولید و سایل نقلیه میپردازند. این صنعت تأثیر زیادی در رشد اقتصادی کشور پاکستان ایفا میکند.

۱/۱/۳ روش ۸HP

در روش AHP در مرحله ی اول لازم است تمام شاخصهای تصمیم گیری معین گردد. پس از تعیین شاخصهای تصمیم گیری، میبایست ماتریس مقایسه ی زوجی شاخصها ایجاد گردد. این ماتریس یک ماتریس مربعی متقارن با قطر اصلی یک میباشد که در آن بین هر دو شاخص مسئله یک مقایسه انجام شده و ارجحیت آن با توجه به جدول زیر مشخص گردیده است:

امتياز	ميزان اهميت
١	اهمیت شاخص i با j یکسان است.
٣	اهمیت شاخص i به میزان کمی از j بیشتر است.
۵	اهمیت شاخص ${f i}$ به میزان زیادی از ${f j}$ بیشتر است.
Υ	اهمیت شاخص i به میزان خیلی زیادی از j بیشتر است.
٩	شاخص i به طور کامل بر شاخص j ارجحیت دارد
	🖈 از اعداد زوج برای شرایط میانی استفاده میگردد.

به طور مثال یک نمونه از ماتریس مقایسه زوجی برای یک مسئله تصمیم دارای ۳ شاخص، میتواند به صورت زیر باشد:

$$A = \begin{bmatrix} a11 & a12 & a13 \\ a21 & a22 & a23 \\ a31 & a32 & a33 \end{bmatrix}$$

در مرحله بعد میبایست ماتریس نرمال گردد. برای نرمال شدن ماتریس A، لازم است که تمام مقادیر به مجموع ستون مربوطه تقسیم گردند:

$$N = \begin{bmatrix} \frac{a11}{a11 + a21 + a31} & \frac{a12}{a12 + a22 + a32} & \frac{a13}{a13 + a23 + a33} \\ \frac{a21}{a21} & \frac{a22}{a22} & \frac{a23}{a23} \\ \frac{a31}{a31} & \frac{a32}{a32} & \frac{a33}{a33} \\ \frac{a31}{a11 + a21 + a31} & \frac{a12 + a22 + a32}{a12 + a22 + a32} & \frac{a33}{a13 + a23 + a33} \end{bmatrix}$$

در ادامه میبایست بردار وزن شاخصها (W) تشکیل گردد. این بردار از میانگین سطری ماتریس نرمالشده می ماتریس مقایسه زوجی (N) حاصل می شود:

استاد درس: دكتر جعفر حبيبي

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

$$W = \begin{bmatrix} \frac{n11 + n12 + n13}{3} \\ \frac{n21 + n22 + n23}{3} \\ \frac{n21 + n22 + n23}{3} \end{bmatrix}$$

در نهایت میبای ست بردار W×A محا سبه گردد. این بردار شاخص نهایی ما برای ارزیابی تصمیمهای موجود میباشد.

به منظور بررسی میزان استواری نتایج، لازم است مقدار ویژه بردار X×W محاسبه گردد. این عدد برابر با جمع مقادیر درایههای بردار X×W میباشد:

$$\lambda max = \sum A \times W$$

در صورتی که میزان λmax به تعداد شاخصهای مسئله (در این مثال عدد α) نزدیک باشد، جواب استوار محسوب می گردد. به این منظور سنجههای مربوط به استواری به صورت زیر تعریف می گردد:

Consistency Index (CI) =
$$\frac{\lambda max - n}{n - 1}$$

Random Inconsistency (RI) = $\frac{1.98 \times (n - 2)}{n}$
Consistency Ratio (CR) = $\frac{CI}{RI}$

* n تعداد شاخصهای مسئله تصمیمگیری است.

** درصورتی که مقدار CR، کمتر یا مساوی ۰/۱ باشد، میزان استواری قابل قبول است.

۱/۱/۴ تعیین شاخصها و انتخاب تأمین کننده به روش AHP

با توجه به برر سی پژوهشهای پیشین انجام شده و همچنین نظر متخصصان حوزهی تولید و سایل نقلیه در کشور پاکستان، شاخصهای اصلی انتخاب یک تأمین کننده عبارتند از:

- ۱. قیمت
- ۲. كىفىت
- ۳. سطح خدمت رسانی
  - ٤. تحويل

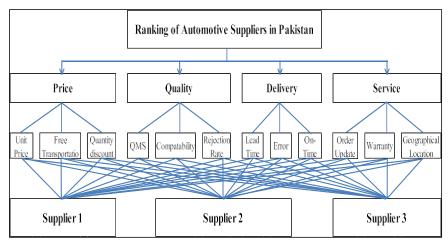
نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

همچنین برای هر کدام از شاخصهای اصلی، تعدادی زیرشاخص نیز در نظر گرفته شده است. این موارد در نمودار زیر نمایش داده شده است:

شكل ۱-۱ سلسله مراتب روش AHP

محا سبات زیادی برای حصول نتیجه نهایی در نرمافزار Expert Choice انجام گردیده است که فقط موارد مربوط به شاخصهای اصلی در ادامه نمایش داده شده است:

جدول ۱-۱ مقایسه زوجی شاخصهای اصلی

	Delivery	Price	Quality	Service
Delivery	1	1/3	1/2	2
Price	3	1	2	4
Quality	2	1/2	1	3
Service	1/2	1/4	1/3	1

بنابر این ماتریس نرمالشده و ماتریس وزن شاخصها به صورت زیر خواهد بود:

$$N = \begin{bmatrix} 0.15 & 0.16 & 0.13 & 0.20 \\ 0.46 & 0.48 & 0.52 & 0.40 \\ 0.31 & 0.24 & 0.26 & 0.30 \\ 0.08 & 0.12 & 0.01 & 0.10 \end{bmatrix}$$

$$W = \begin{bmatrix} 0.16 \\ 0.47 \\ 0.28 \\ 0.10 \end{bmatrix}$$

در ادامه میبایست بردار W×W را محاسبه نمود:

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۸

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

$$AW = \begin{bmatrix} 0.65\\1.89\\1.12\\0.38 \end{bmatrix}$$

همچنین سنجههای استواری به صورت زیر محاسبه می گردد:

$$\lambda max = 4.04$$

$$CI = 0.0133$$

$$RI = 0.99$$

$$CR = 0.01$$

با توجه به اینکه مقدار CR از ۰/۱ کمتر میباشد، نتایج استوار محسوب میگردد.

به طریق مشابه بردار وزن زیرشاخص ها نیز معین گردیده و پس از امتیازدهی به هر یک از تأمین کنندگان بر اساس شاخصهای اصلی و زیرمجموعه، با ضرب بردار امتیازات در بردار وزن، امتیاز نهایی هر تأمین کننده معین می گردد. تمام محاسبات مربوطه توسط نرمافزار Expert Choice انجام گرفته و اولویت نهایی انتخاب تأمین کنندگان به صورت زیر تعیین گردیده است:

- ۱) تأمین کننده شماره ۲
- ۲) تأمین کننده شماره ۱
- ۳) تأمین کننده شماره ۳

۱/۱/۵ تحلیل حساسیت

تحلیل حساسیت مسئله با توجه به هر کدام از شاخصهای اصلی به صورت زیر خواهد بود:

۱/۱/۵/۱ تحلیل حساسیت با توجه به قیمت:

- افزایش تأثیر قیمت:
- رتبهبندی تأمین کنندگان از (۲-۱-۳) به (۲-۳-۱) تغییر خواهد کرد درصــورتی که تأثیر قیمت ۶۸٪، کیفیت ۱۷٪، تحویل ۹٪ و خدمترسانی ۶٪ تغییر پیدا کند.
  - کاهش تأثیر قیمت:

همچنین رتبهبندی از (۲-۱-۳) به (۱-۲-۳) تغییر خواهد کرد درصــورتیکه تأثیر قیمت ۱۳٪، کیفیت ۷۲٪، تحویل ۲۱٪ و خدمترسانی ۱۱٪ تغییر پیدا کند.

۱/۱/۵/۲ تحلیل حساسیت با توجه به کیفیت:

- افزایش تأثیر کیفیت:
- رتبهبندی تأمین کنندگان از (۲-۱-۳) به (۱-۲-۳) تغییر خواهد کرد درصورتی که تأثیر قیمت ۲۳٪، کیفیت ۶۶٪، تحویل ۶٪ و خدمت رسانی ۵٪ تغییر پیدا کند.

استاد درس: دكتر جعفر حبيبي

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

کاهش تأثیر کیفیت:

کاهش تأثیر کیفیت، رتبهبندی تأمین کنندگان را تغییر نخواهد داد.

۱/۱/۵/۳ تحلیل حساسیت با توجه به تحویل:

- ❖ افزایش تأثیر تحویل:
   رتبهبندی تأمین کنندگان از (۲-۱-۳) به (۱-۲-۳) تغییر خواهد کرد درصــورتی که تأثیر قیمت ۴۰٪،
   کیفیت ۲۴٪، تحویل ۳۰٪ و خدمت رسانی ۸٪ تغییر پیدا کند.
  - ❖ کاهش تأثیر تحویل: کاهش تأثیر تحویل، رتبهبندی تأمین کنندگان را تغییر نخواهد داد.

۱/۱/۵/۴ تحلیل حساسیت با توجه به خدمت رسانی:

- ❖ افزایش تأثیر خدمترسانی: افزایش تأثیر خدمترسانی، رتبهبندی تأمین کنندگان را تغییر نخواهد داد.
- کاهش تأثیر خدمترسانی:
   کاهش تأثیر خدمترسانی، رتبهبندی تأمین کنندگان را تغییر نخواهد داد.

۱/۲ مقاله دوم: یک رویکرد جدید برای طراحی یک سیستم پشتیبان تصمیمگیری بالینی مبتنی بر هستیشناسی [2]

١/٢/١ مقدمه

برنامههای دارویی یکی از حیاتی ترین سامانههای موجود می باشند. هر گونه خطای تصمیم گیری توسط پزشک و یا سیستم پشتیبان تصمیم گیری می تواند منجر به مرگ بیمار شود. باید توجه داشت که اطلاعات دارویی یکی از مهم ترین داده هایی هستند که توسط سیستمهای پشتیبان تصمیم گیری پردازش می شوند. امروزه به کمک الگوریتمهای هوش مصنوعی سامانههای مکملی برای کمک به تصمیم گیری صحیح پزشکان ایجاد شده است.

علاوه بر سامانههایی که به تصمیم گیری پزشکان کمک مینماید، سامانههای دیگری نیز وجود دارند که به خود بیمار کمک مینمایند. این سامانهها به دنبال یافتن بهینهترین روش درمانی نیستند و هدف آنها ایجاد بصیرت در فرآیند تصمیم گیری میباشد. این مهم از طریق آموزش بیمار و گوشزد کردن پیامدهای بیماری به همراه ارائه گزینههای پیشرو صورت میپذیرد. همچنین با کمک روان سنجی بیمار به صورت تلویحی اثر ترجیحات وی در درمان را به او نمایش میدهد.

ĩ

فنار استاد درس: دکتر جعفر حبیبی

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

دانشگاه صنعتی شریف دانشکده مهندسی کامپیوتر

هر چند میان این دو نوع سیستم (مخصوص پزشک و مخصوص بیمار) شباهتهای زیادی وجود دارد، اما تفاوتهای مشخصی نیز میان آنها وجود دارد. سامانههای مخصوص بیماران میبایست با حفظ دقت، تعداد سوالات از کاربر را کاهش دهد و آنها را درگیر مسائل پیچیده و تخصصی نکند.

هدف این مقاله ایجاد یک سیستم پشتیبان تصمیمگیری برای استخراج اطلاعات از علائم بیمار به هنگام مراجعات منظم به مرکز درمانی میباشد. علاوه بر استخراج این اطلاعات، میبایست این موارد به صورت مناسب نمایش داده شده و اقدامات پیشنهادی برای واکنش لازم ارائه گردد.

۱/۲/۲ دیابت و مالاریا

دیابت یک بیماری مزمن است که نیاز به آموزش بیمار برای خودمراقبتی دارد تا از عوارض ممکن جلوگیری شده و از ریسک وقوع عوارض بلند مدت را کاهش دهد. درمان دیابت بر کنترل میزان قند خون بیمار تمرکز دارد. این عمل به کمک دارو، رژیم غذایی و تمرینات ورزشی صورت میپذیرد. دیابت به دو گونه تقسیم میگردد. دیابت نوع اول به صورت نرمال در کودکان و نوجوانان وجود دارد و دیابت نوع دوم که شایعترین نوع دیابت میباشد و به علت کاهش انسولین خون اتفاق میافتد. علت وقوع دیابت هنوز کشف نگردیده است و هم به عوامل ژنتیکی و هم عوامل محیطی همچون وزن، نژاد، جنسیت، سن و ... وابسته میباشد.

بیماری مالاریا نیز دارای علائمی همچون تب، سردرد، درد مفاصل، ضعف عمومی، استفراغ، تعریق و ... میباشد.

۱/۲/۳ مدیریت دانش

مدیریت دانش مؤثر برای ایجاد مزیت رقابتی و بهرهوری بیشتر الزامی میبا شد. در عصر جدید، رقابت میان سازمانها تا حد زیادی به بهرهگیری و نگهداری آنها از دانش مربوط میبا شد. امروزه اطلاعات از منابع مختلفی همچون روزنامهها، تلویزیون، اینترنت و ... قابل دسترسی میباشد. اما به علت عدم وجود ساختار در اطلاعات به خصوص اطلاعات اینترنتی، امکان دریافت اطلاعات غلط و نامرتبط افزایش یافته است. این امر باعث ایجاد پیچیدگی در امر مدیریت دانش گردیده است. در شکل زیر مدیریت دانش در یک سیستم حفاظت از سلامت نشان داده شده است.

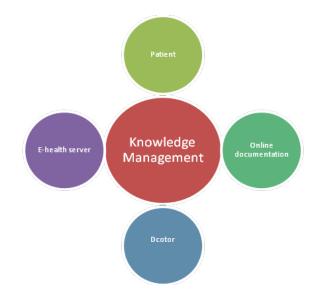
پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

دانشگاه صنعتی شریف دانشکده مهندسی کامپیوتر

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

استاد درس: دکتر جعفر حبیبی

شکل ۲-۱ مدیریت دانش در سیستم حفاظت از سلامت

۱/۲/۴ مهندسی دانش

پایگاهدادههای رابطهای برای مدل سازی اطلاعات در سیستمهای اطلاعاتی بسیار منا سب میبا شند. سیستمهای اطلاعاتی به منظور ثبت و پردازش اطلاعات به منظور دستیابی به یک هدف مشخص طراحی شدهاند. پردازش دادهها باعث تولید اطلاعات و در ادامه تغییر اطلاعات به دانش و هوشمندی میشود. با شکل فعلی دادههای سیستمهای اطلاعاتی، امکان تولید دانش و هوشمندی از روی اطلاعات وجود ندارد. با توجه به این مطلب و برای رفع این مشکل، حوزهی دیگر تحت عنوان مهندسی دانش ایجاد گردیده است. مهندسی دانش مجموعهای از قواعد میباشد که در آن به کمک سیستمهای رایانهای به حل مسائل پیچیدهای که عموماً نیازمند تخصص زیادی است پرداخته میشود.

استخراج هستی شناسی یکی از مؤلفههای کلیدی این معماری اطلاعاتی میباشد. زبان هستی شناختی دارای معنای غیرمبهم بوده و امکان استفاده از علت یابی خودکار را برای طراح ایجاد مینماید.

۱/۲/۵ جمعبندی

در این مقاله یک سامانه پشتیبان تصمیم گیری بالینی مبتنی بر علائم برای تشخیص بیماریهای استوایی توسعه داده شده است. رویکرد دانشبنیان استفاده شده در این تحقیق یک تکنیک نرمافزاری قدرتمند برای مشکل عدم قطعیت در دادههای دارویی میبا شد. این سیستم با آموزش دادن به بیمار در رابطه با بیماری، عوارض و گزینههای پیشرو برای درمان، به هدف خود یعنی یافتن بهترین روش درمان دست مییابد.

۱/۳ روشها و ابزارهای تحلیل دادههای حجیم

در این بخش ابزارهای و روشهای تحلیل دادههای حجیم مورد بررسی قرار میگیرد.

استاد درس: دكتر جعفر حبيبي

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

۱/۳/۱ روش شماره ۱: انبارداده ٔ و مفاهیم مرتبط [3]

انبارداده به مجموعهای از دادهها گفته میشود که از منابع مختلف اطلاعاتی سازمان جمعآوری، دستهبندی و ذخیره میشود.

انبارداده، پایگاهدادهای است که برای گزارشگیری و تحلیل داده به کار میرود و بهعنوان هسته اصلی یک سیستم هوش تجاری^۲ یا پشتیبان تصمیمگیری^۳ به شمار میآید. به عبارت دیگر انبارداده یک مخزن داده مرکزی از دادههای تجمیع شده است که از سیستمها و منابع مختلف سازمان جمعآوری شده است.

انبارداده یک بانک اطلاعاتی رابطهای غیرنرمال است که دادههای حال و گذشته را در یک مکان واحد تجمیع کرده است و هدف اصلی آن پوشش گزارشگیری و نیازهای تحلیلی یک سازمان به کار گرفته می شود.

از اواسط سالهای ۱۹۸۰ نیاز به انبار دادهها به وجود آمد و در کنار سیستمهای پردازش تراکنش برخط ٔ و سیستمهای تحلیلی برخط ٔ ایجاد شد.

۱/۳/۱/۱ سیستمهای پردازش تراکنش برخط (OLTP)

سیستمهایOLTP معمولا دارای ویژگیهای زیر هستند:

- ✓ محیطی برای ورود دادهها و فعالیتهای روزانه کسبوکار هستند.
- √ به دلیل کو تاهی عملیات حذف، تغییر و ویرایش اطلاعات دارای سـرعت قابل توجهی میباشند.
  - ✓ کاربران این سیستمها، عموما اپراتورها هستند.
  - ✓ الگو و ساختار پایگاه داده این سیستمها از فرم سوم نرمالسازی استفاده میکند.

۱/۳/۱/۲ سیستمهای تحلیلی برخط (OLAP)

این سیستمها شامل تاریخچه اطلاعات به منظور ایجاد گزارشهای تحلیلی است تا در اختیار مدیران سازمان قرار گیرد.

✓ به دلیل تحلیل حجم بالایی از دادهها معمولاً کندتر از سیستمهای عملیاتی میباشند.

² Business Intelligence (BI)

¹ Data Warehouse

³ Decision Support System (DSS)

⁴ Online Transaction Processing (OLTP)

⁵ Online Analytical Processing (OLAP)

استاد درس: دكتر جعفر حبيبي

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

- ✓ استفاده کنندگان این سیستمها معمولاً مدیران و تصمیم گیرندگان سازمان میباشند.
- ✓ صرف نظر از منابع داده یک مدل داده مشترک برای تمام دادههای مورد علاقه ارائه میدهد.
  - ✓ ساختار پایگاه داده این سیستمها معمولا بانک اطلاعاتی رابطهای غیرنرمال است.

۱/۳/۱/۳ ویژگیهای دادههای درون انبار داده [3]

دادههای انبارداده از نگاه اینمون دارای ۴ ویژگی اصلی زیر هستند:

۱. غیرفرار و ماندگار (Non-Volatile)

هیچ رکوردی یا دادهای بروزرسانی نخواهد شد و صرفاً رکوردهایی که محتوی مقادیر جدید دادهها هستند، به سیستم اضافه خواهند شد.

۲. موضوع گرا (Subject-Oriented)

منظور از «موضوع» پایههای اساسی یک کسب و کار است، به شکلی که با حذف یکی از این پایهها، شاید ماهیت آن کسب و کار تغییر یابد. به بیان دیگر هر انبار داده، دادههای مرتبط با یک موضوع خاص را نگهداری می کند که این دادهها جهت استخراج تحلیلهای خاص به کار گرفته میشوند.

۳. یکپارچه (Integrated)

باید تمامی اطلاعاتی که در سیستمهای عملیاتی وجود دارند و معانی یکسانی دارند، به یک روش ذخیره و نمایش داده شوند. با توجه به اینکه دادهها از سیستمها و منابع مختلف جمعآوری میگردند تکنیکهای مختلف یکپارچهسازی و تجمیع به منظور تامین یکپارچگی داده به کار گرفته میشود. برای نمونه، دادههای مربوط به «جنسیت افراد» در بخشی از انبارداده به صورت «آقا/خانم» و در جای دیگری به صورت «مرد/زن» ذخیره نشده باشد.

۴. متغیر با زمان (Time Variant)

هر رکورد باید حاوی فیلد و یا کلیدی باشـد که نمایانگر این باشـد که این رکورد در چه زمانی ایجاد، استخراج و ذخیره شده است. از آنجا که دادههای درون سیستمهای عملیاتی آخرین و بهروزترین داده هر سیستم میبا شد، نیازی به وجود چنین عنصری در سیستمهای OLTP احساس نمیگردد، ولی چون در انبارداده تمام دادههای نسـخ قدیمی دادههای سـیسـتمهای عملیاتی موجود میباشـد، باید حتماً مشخص گردد که هر دادهای در سیستمهای عملیاتی در چه زمانی، چه مقادیری داشته است.

١٠

¹ Bill Inmon

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

Traditional data warehouse architecture **Data Warehouse** Transactional Systems **Data Marts** Visualization ETL OLTP **DWH** & Cubes & Data Mining Operational Reports Batch **Processing** Warehouse Data Mart1 Mining Data Mart2

شکل ۱-۳ مدل سنتی انبارداده

[4] Apache Cassandra :۲ ابزار شماره ۱/۳/۲

کا ساندرا یک پایگاهداده غیر رابطهای و توزیع شده است. این پایگاهداده برای مدیریت دادههای عظیم (Big Data) کاربرد فراوانی دارد. کاساندرا هیچ نقطه خاص خرابی ندارد و به راحتی میتواند بر روی چندین کامپیوتر توزیع شود. این پایگاهداده تو سعه پذیر خطی است و دسترس پذیری بالایی دارد. کا ساندرا برای کار با دادههای بسیار بزرگ طراحی شده است تا کاربران بتوانند این دادهها را به راحتی و با سرعت بالا دریافت کنند. کاساندرا از زبان پرسوجویی به نام CQL استفاده می کند که بسیار شبیه SQL است و برنامهنویسانی که میخواهند از SQL به کاساندرا مهاجرت کنند، کار زیاد سختی در پیش ندارند.

¹ NoSOL

² Single Point Of Failure

³ Linear Scalable

⁴ Availability

استاد درس: دكتر جعفر حبيبي

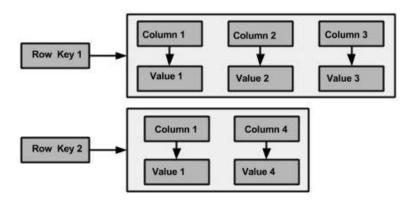
نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

همانطور که اشاره گردید، کاساندرا از دسته پایگاهدادههای غیر رابطهای و از نوع ستونی است. این پایگاهدادهها که دادهها را به جای اینکه به صورت سطر به سطر مشاهده کنند، به صورت ستون به سـتون مشـاهده و ذخیره سـازی می کنند، مناسـب برای کاربردهایی مانند پردازش دادههای عظیم هستند. در کاساندرا دیگر پیششرطی برای یکسانبودن تعداد و نوع ستونهای یک جدول وجود ندارد و سطرهای مختلف می توانند دارای ستونهای متفاوتی باشند.

شکل ۱-٤ شمای دادهها در پایگاهدادهی آپاچی کاساندرا

در کاساندرا از معماری Master/Slave استفاده نشده است. زیرا در این معماری معمولا گره سرپرست ٔ به دلیل کارکرد زیاد، به گلوگاه ٔ سیستم تبدیل می شود. یعنی در صورتی که سرپرست از کار بیافتد یا کند شود، کل سیستم از کار می افتد یا کند می شود. برای همین در کا ساندرا چیزی به نام بیافتد یا کند و دادهها در گرههای Master وجود ندارد و تمامی گره ٔهای متصل به هم، مانند یکدیگر رفتار می کنند و دادهها در گرههای مختلف تکثیر همی شوند. ساختار تکرار و تکثیر در آپاچی کاساندرا مانند شکل زیر است:

¹ Column Family Database

² Master

³ Bottleneck

⁴ Node

⁵ Replicate

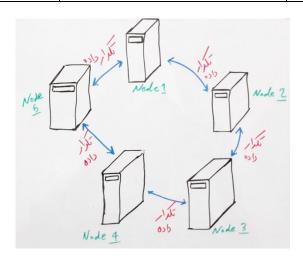
استاد درس: دكتر جعفر حبيبي

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

شکل ۱-۵ معماری کلان پایگاهدادهی آیاچی کاساندرا

همان طور که در شکل بالا مشاهده میگردد، دادهها به صورت نظیر به نظیر ابر روی گرههای مختلف تکثیر میشوند.

۱/۳/۳ ابزار شماره ۳: کتابخانه ۱/۳/۳

کتابخانه fastText یک کتابخانه به زبان پایتون برای دستهبندی و نمایش متون میباشد. این کتابخانه متنباز بوده، رایگان و بسیار سبک میباشد. fastText توسط بنیاد پروژههای متنباز شرکت Facebook پشتیبانی میشود.

- ❖ دستهبندی متن ۲: هدف از دستهبندی متن، تقسیمبندی اسنادی همچون ایمیل، بلاگ، پیغامهای متنی، بازخورد مشتریان و ... به یک یا چند دسته میباشد. نمونههایی از این دستهبندی میتواند به صورت زیر باشد:
  - ✓ ايميل هرز^۳ و غير هرز
  - ✓ دستهبندی نظرات مشتریان بر اساس امتیازی که به محصول دادهاند
    - ✓ دستهبندی اسناد بر اساس زبان آنها
      - ... ₀ ✓

امروزه روش منتخب برای انجام اینکار، یادگیری ماشین است که قوانین دستهبندی را از روی مثالها به دست می آورد.

¹ Peer to peer (P2P)

² Text classification

³ Spam

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

❖ نمایش لغت¹ (با بردار): یک ایده مدرن یادگیری ماشین نمایش لغات با استفاده از بردار است.
 این بردارها معانی مخفی از اطلاعات مربوط به زبان متن ورودی همچون معنا و شیباهتها به دست میآورد. برای واضح شدن موضوع یک نمونه فرضی در ادامه ارائه شده است:

شکل ۱-۲ نمونهای فرضی از نمایش لغت با بردار

دستهبندی متن و نمایش لغت هر دو از امکاناتی هستند که توسط کتابخانه fastText قابل انجام میباشند.

۱/۳/۴ ابزار شماره۴: ۲NLTK [6]

NLTK یک بستر بسیار قدرتمند در پایتون برای پردازش زبان طبیعی میباشد. NLTK یک بستر رایج برای ساخت برنامههایی به منظور تجزیه و تحلیل متون مختلف است.

به پردازش زبان انسان به صورت خودکار یا نیمه خودکار، پردازش زبان طبیعی گفته می شود. NLP دارای طیف گسـتردهای از برنامههای کاربردی در زمینههای مختلفی مانند بهداشت و سـلامت، آموزش، تجارت و ... اسـت. پردازش زبان طبیعی در علوم کامپیوتر به حوزههایی مانند نظریه زبانها، تکنیکهای کامپایلر، تعامل انسان با کامپیوتر و یادگیری ماشین بسیار وابسته است.

برای کار با NLTK لازم است تا در ابتدا مجموعهای از متون را بارگذاری شود. این مجموعه متون که با نام corpus نیز شناخته می شوند، از طریق NLTK قابل دستیابی هستند. یک corpus که صورت جمع آن corpora است، در Wikipedia به صورت زیر تعریف می شود:

«به مجموعهای خام از دادههای زبانیِ نوشــتاری یا گفتاری گفته میشــود که میتوان در توصــیف و تحلیل زبان از آن بهره گرفت.»

¹ Word representations

² Natural Language Toolkit

³ Natural-language processing (NLP)

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

بنابراین میتوان گفت یک corpus، حجم وسیعی از فایلهای متنی را شامل میشود. NLKT دارای مجموعهای از corpus های آماده میباشد که امر تجزیه و تحلیل متون را بسیار آسان مینماید.

باید توجه داشت که از آن جا که پردازش زبان طبیعی بر دو جنبهی متن و صوت زبان کار میکند، بنابراین یک corpus به صورت مجموعهای از فایلهای صوتی نیز میتواند وجود دا شته با شد. اما در این متن تنها بر جنبهی متنی آن تمرکز گردیده است.

یکی از مهمترین تحلیلهای که به کمک NLKT میتوان انجام داد، تحلیل احساس متن میباشد. این تحلیل بسیار کاربردی بوده و در بررسی دیدگاهها و نظرات مشتریان یک محصول یا خدمت بسیار مفید میباشد. برای نمونه در تصویر زیر چند نمونه تحلیل بر روی جملات ساده صورت پذیرفته است:

شکل ۱-۷ تحلیل احساس متن به کمک NLTP

¹ Sentiment Analysis

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

۱/۳/۵ روش شماره ۵: رگرسیون خطی [7]

در مدلهای آماری، تحلیل رگرسیون یک فرایند آماری برای تخمین روابط بین متغیرها میباشد. این روش شامل تکنیکهای زیادی برای مدلسازی و تحلیل متغیرهای خاص و منحصربفرد، با تمرکز بر رابطه بین متغیر وابسته و یک یا چند متغیر مستقل، میباشد. تحلیل رگرسیون خصوصاً کمک میکند در فهم اینکه چگونه مقدار متغیر وابسته با تغییر هرکدام از متغیرهای مستقل و با ثابت بودن دیگر متغیرهای مستقل است که متغیرهای مستقل است که تابع رگرسیون نامیده شده است.

یکی از انواع تحلیل رگرسیون، نوع خطی آن میباشد که به کمک این تحلیل میتوان براساس دادههای گذشته یک تابع رگرسیون خطی برای مسئله یافته و به کمک آن دادههای ناموجود را که معمولاً دادههای زمان آتی میباشند، محاسبه نمود.

 (X_i) برای نمونه در سـادهترین حالت ممکن به کمک N دادهی موجود و یک متغیر مسـتقل (X_i) خواهیم داشت:

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_i$$

به کمک روش کمترین مربعات (محاسبه مجموع مربعات خطا و حداقل کردن آن به کمک مشتق گیری) ضرایب بتا به صورت زیر خواهند بود:

$$\beta_1 = \frac{\sum (\bar{x} - x_i)(\bar{y} - y_i)}{\sum (\bar{x} - x_i)^2}$$
$$\beta_0 = \bar{y} - \beta_1 \bar{x}$$

۱/۳/۶ روش شماره ۶: الگوریتم C4.5 [8]

الگوریتم C4.5 یک الگوریتم قدرتمند برای ایجاد درخت تصیمی به منظور دستهبندی اطلاعات میباشد. در حقیقت این الگوریتم به کمک یکسری ورودی دستهبندی شده، یک درخت تصمیم ایجاد کرده و بر اساس آن میتواند دادههای جدید را دستهبندی نماید. این الگوریتم تو سط راس کوینلن و پس از الگوریتم ID3 طراحی گردید. راس کوینلن پس از اینکه به نقاط ضعف الگوریتم ID3 پی برد، در مدت کوتاهی الگوریتم بعدی خود یعنی ID3 را طراحی کرد.

ویژگیها و برتریهای این الگوریتم عبارتند از:

۱. الگوریتم C4.5 میتواند مقادیر گسسته یا پیوسته را در ویژگی ها درک کند.

١٦

¹ Ross Quinlan

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

- ۲. این الگوریتم قادر است تا مقادیری که موجود نیستند را هم تحمل کند.
- ۳. ســومین موردی که باعث بهینهشــدن الگوریتم C4.5 می شــود، عملیات هرس کردن جهت جلوگیری از Overfitting میباشـد. الگوریتمهایی مانند ID3 به دلیل اینکه سـعی دارند تا حد امکان شــاخه و برگ داشــته باشــند (تا به نتیجه مورد نظر برســند) با احتمال بالاتری دارای پیچیدگی در بســیاری از موارد الگوریتم را دچار پیچیدگی در بســیاری از موارد الگوریتم را دچار Overfitting و خطای بالا می کند. اما با عملیات هرس کردن درخت که در الگوریتم C4.5 نیز انجام می شود، می توان مدل را به یک نقطه بهینه رساند که زیاد پیچیده نباشد و Overfitting رخ ندهد.
- ۴. ویژگی دیگر الگوریتم C4.5 که میتواند این الگوریتم را از سایر الگوریتمهای مشابه، متمایز کند، قابلیت وزن دهی به شاخصها است.

برای نمونه مسئله روبهرو را در نظر بگیرید: «چه افرادی در آزمون دکترا در دانشگاه پذیرفته میشوند؟» شاخصهای زیر برای قبولی فرد در آزمون دکترا در نظر گرفته شده است:

- معدل کل
- تعداد مقالات
  - مدرک زبان
- سنوات تحصيلي

یک مجموعه دادهی ورودی نیز برای الگوریتم C4.5 میبایست فراهم گردد:

¹ Pruning

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

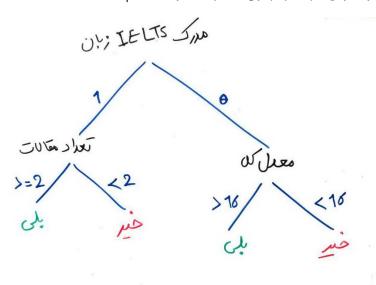
آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

17		1 ./.		1	
	معرد کن	بغرار سالات	مورکاتاعا ربان	ينوات ك	رکنتری متول شره ۶
#1	19,5	3	1	3	بلی
#2	1615	0	1	4	منر
#3	15	0	0	3	منير
#4	17	2	1	2,5	بلي
#5	19,5	2	ė	215	بلی
#6	15,5	1	1	215	منير
#7	1.9	3	1	3	بلري

شکل ۱-۸ دادههای ورودی برای الگوریتم C4.5

نمونه خروجی درخت تصمیم با دادههای ارائه شده، به صورت زیر خواهد بود که بر اساس آن میتوان در مورد افراد جدید و قبولی آنها در آزمون دکترا قضاوت انجام داد.

شكل ۱-۹ درخت تصميم خروجي از الگوريتم C4.5

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

دانشگاه صنعتی شریف دانشکده مهندسی کامپیوتر

گام دوم

در این گام با بهرهگیری از روشها و ابزارهای گام نخست، چند مورد از نتایجی را که میتوان از دادههای شرکت استخراج نمود، ارائه مینماییم:

گزارش شماره ۱	
لیستی از ۲۰ توییتکننده مؤثر جهانی	توضيح اوليه گزارش
در این گزارش نام کاربری، ۲۰ مورد از تأثیر گذارترین کاربران شــبکه اجتماعی توییتر به همراه امتیاز اثرگذاری هر کدام از این افراد اسـتخراج میگردد.	نتايج استخراجشده
میتوان میان افراد تأثیرگذار و شرکت (بخش طراحی محصول، بخش بازاریابی و تبلیغات و) ارتباط برقرار کرده و علاوه بر استفاده از نظرات ایشان، از پتانسیل این افراد برای جهتدهی به افکار عمومی استفاده نمود.	موارد استفاده از نتایج
توییتها، تعداد پسندیده شدن هر توییت، تعداد بازتوییت شدن هر توییت، نام کاربری توییت کننده به همراه تعداد افراد دنبال کننده و دنبال شونده	دادههای مورد نیاز
بســـته به نوع ذخیره دادهها از ابزارهای متنوعی میتوان بهره برد. زبان SQL، ابزارهای اکســل و ســامانههای تحلیل توییت میتوانند برای این گزارش مورد استفاده قرار گیرند. دادههای نمونه که برای تحلیل در اختیار قرار دارد به صــورت فایل اکســل بوده و بنابراین میبایســت از ابزارهایی همچون pivot table استفاده نمود. روش مورد ا ستفاده به صورت نسبت دادن امتیاز به هر کاربر، بر ا ساس تعداد توییت، بازتوییت، پسندها، دنبالشوندهها و دنبالکنندهها میباشد.	ابزارها و روشها
آسان – قابل خودکارسازی۱	سطح سختی استخراج گـزارش و قـابـلـیـت خودکارسازی
نتایج استخراجشده در سطح دانش قرار می گیرند.۲	سطح DIKW

ا به طور کلی هر گزارشی قابل خودکارسازی است و امکان خودکارسازی به زیرساختها، تکنولوژی مورد استفاده برای ذخیره-بازیابی داده بستگی دارد.

۲ بر اساس ضمیمه شماره ۱

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

گزارش شماره ۲	
لیستی از ۱۰ توییتکننده مؤثر جهانی به تفکیک کشور	توضيح اوليه گزارش
در این گزارش نام کاربری، ۱۰ مورد از تأثیر گذارترین کاربران شبکه اجتماعی توییتر به همراه امتیاز اثرگذاری هر کدام از این افراد به تفکیک کشور استخراج می گردد.	نتايج استخراجشده
میتوان میان افراد تأثیرگذار در هر کشور و شعبه مربوطه شرکت (بخش طراحی محصــول، بخش بازاریابی و تبلیغات و) ارتباط برقرار کرده و علاوه بر ا ستفاده از نظرات ای شان، از پتان سیل این افراد برای جهتدهی به افکار عمومی استفاده نمود.	موارد استفاده از نتایج
توییتها، تعداد پسندیده شدن هر توییت، تعداد بازتوییت شدن هر توییت، نام کاربری توییت کننده به همراه تعداد افراد دنبال کننده و دنبال شونده، محل جغرافیایی ثبت هر توییت (به کمک ip و یا محل زندگی ارائه شده توسط خود کاربران توییتر)	دادههای مورد نیاز
بســـته به نوع ذخیره دادهها از ابزارهای متنوعی میتوان بهره برد. زبان SQL، ابزارهای اکســل و ســامانههای تحلیل توییت میتوانند برای این گزارش مورد استفاده قرار گیرند. دادههای نمونه که برای تحلیل در اختیار قرار دارد به صــورت فایل اکســل بوده و بنابراین میبایســت از ابزارهایی همچون pivot table استفاده نمود. روش مورد ا ستفاده به صورت نسبت دادن امتیاز به هر کاربر، بر ا ساس تعداد توییت، بازتوییت، پسندها، دنبالشوندهها و دنبالکنندهها میباشد.	ابزارها و روشها
آسان – قابل خودکارسازی	سطح سختی استخراج گـزارش و قـابـلـیـت خودکارسازی
نتایج استخراجشده در سطح دانش قرار می گیرند.	سطح DIKW

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

گزارش شماره ۳		
ساعاتی از روز که بیشترین فعالیت در توییتر وجود دارد	توضيح اوليه گزارش	
در این گزارش نموداری از سا عات روز به همراه تعداد		
انتشاریافته در آن ساعت ارائه میشود و ۳ ساعتی که	نتايج استخراجشده	
کمترین فعالیت در آن وجود دارد مشخص میگردد.		
به کمک دانستن زمانهای اصلی فعالیت در توییتر، بخش ا		
بازاریابی و تبلیغات شـرکت میتواند توییتهای مهم خ	موارد استفاده از نتایج	
ساعات از روز انتشار دهد. همچنین خبرهای کماهمیت و	مورود بسكاده بر عديج	
ترجیح داده میشود مسکوت باقی بمانند در ساعات خلوت ه		
توییتها، زمان نشر توییت	دادههای مورد نیاز	
بســـته به نوع ذخیره دادهها از ابزارهای متنوعی میتوان بـ		
SQL، ابزارهای اکسـل و سـامانههای تحلیل توییت میتوا		
گزارش مورد استفاده قرار گیرند. دادههای نمونه که برای تحل	ابزارها و روشها	
قرار دارد به صـورت فایل اکسـل بوده و بنابراین میبایسـت		
همچون pivot table استفاده نمود.		
	سطح سختی ا ستخرا	
ت آسان – قابل خودکارسازی	گـزارش و قـابـلـیـ	
	خودکارسازی	
نتایج استخراجشده در سطح دانش قرار میگیرند.	سطح DIKW	

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

گزارش شماره ۴	
ساعاتی از روز که بیشترین فعالیت در توییتر وجود دارد به تفکیک کشور	توضيح اوليه گزارش
در این گزارش نموداری از ساعات روز به همراه تعداد توییت های انتشاریافته در آن ساعت ارائه میشود و ۳ ساعتی که بیشترین و کمترین فعالیت در آن وجود دارد به تفکیک کشور مشخص می گردد.	نتايج استخراجشده
به کمک دانستن زمانهای اصلی فعالیت در توییتر به تفکیک کشور، بخش اطلاعرسانی، بازاریابی و تبلیغات شرکت میتواند توییتهای مهم خود را در این ساعات از روز انتشار دهد. همچنین خبرهای کماهمیت و خبرهایی که ترجیح داده می شود مسکوت باقی بمانند در ساعات خلوت منتشر گردند. با توجه به تفاوت ساعت کار، خواب و در کشورهای مختلف برای تبلیغات و اطلاعرسانی محلی میتوان از نتایج حاصله بهره برد.	موارد استفاده از نتایج
توییتها، زمان نشـر توییت، محل جغرافیایی ثبت هر توییت (به کمک ip و یا محل زندگی ارائهشده توسط خود کاربران توییتر)	دادههای مورد نیاز
بســـته به نوع ذخیره دادهها از ابزارهای متنوعی میتوان بهره برد. زبان SQL، ابزارهای اکســل و ســامانههای تحلیل توییت میتوانند برای این گزارش مورد استفاده قرار گیرند. دادههای نمونه که برای تحلیل در اختیار قرار دارد به صــورت فایل اکســل بوده و بنابراین میبایســت از ابزارهایی همچون pivot table استفاده نمود.	ابزارها و روشها
آسان – قابل خودکارسازی	سطح سختی استخراج گـزارش و قـابـلـیـت خودکارسازی
نتایج استخراجشده در سطح دانش قرار میگیرند.	سطح DIKW

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

گزارش شماره ۵	
میزان مثبت یا منفی بودن (بار احساسی) توییتهای منتشرشده	توضيح اوليه گزارش
در این گزارش میزان مثبت یا منفی بودن توییتهای منتشرشده به صورت یک عدد نمایش داده میشود	نتايج استخراجشده
نتیجه این گزارش میتواند به عنوان یک باز خورد کلی از وضعیت محبوبیت و رضایت کاربران از فعالیتهای شرکت در نظر گرفته شود. این گزارش باید به صورت بلادرنگ تولید شده و یک بازهی نو سان قابل قبول برای آن در نظر گرفته شود. در صورتی که نتیجه گزارش از بازهی تعریف شده خارج شود، علت این مسئله میبایست پیدا شده و مسئله بررسی و رفع گردد.	موارد استفاده از نتایج
محتوای توییتها، تعداد پسندیده شدن هر توییت، تعداد بازتوییت شدن هر توییت	دادههای مورد نیاز
بســـته به نوع ذخیره دادهها از ابزارهای متنوعی میتوان بهره برد. زبان SQL، ابزارهای اکســل و ســامانههای تحلیل توییت میتوانند برای این گزارش مورد استفاده قرار گیرند. دادههای نمونه که برای تحلیل در اختیار قرار دارد به صــورت فایل اکســل بوده و بنابراین میبایســت از ابزارهایی همچون pivot table استفاده نمود. علاوه بر این میبایست بر روی متن توییتها تحلیل احساسات صورت گرفته و میزان مثبت یا منفی بودن آن معین گردد.	ابزارها
سخت – قابل خودکارسازی	سطح سختی استخراج گـزارش و قـابـلـیـت خودکارسازی
نتایج استخراجشده در سطح دانش قرار می گیرند.	سطح DIKW

¹ Real-time

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

گزارش شماره ۶	
میزان مثبت یا منفی بودن (بار احساسی) توییتهای منتشرشده به تفکیک کشور	توضیح اولیه گزارش
در این گزارش به ازای هر کشــور میزان مثبت یا منفی بودن توییتهای منتشرشده به صورت یک عدد نمایش داده میشود	نتايج استخراجشده
نتیجه این گزارش می تواند به عنوان یک باز خورد کلی از وضعیت محبوبیت و رضایت کاربران از فعالیتهای شرکت در یک کشور خاص در نظر گرفته شـود. این گزارش باید به صـورت بلادرنگ تولیدشـده و یک بازهی نو سان قابل قبول برای آن در نظر گرفته شود. در صورتی که نتیجه گزارش از بازهی تعریف شده خارج شود، علت این مسئله می بایست پیدا شده و مسئله بررسی و رفع گردد.	موارد استفاده از نتایج
محتوای توییتها، تعداد پسندیده شدن هر توییت، تعداد بازتوییت شدن هر توییت	دادههای مورد نیاز
بسته به نوع ذخیره دادهها از ابزارهای متنوعی میتوان بهره برد. زبان SQL، ابزارهای اکسل و سامانههای تحلیل توییت میتوانند برای این گزارش مورد استفاده قرار گیرند. دادههای نمونه که برای تحلیل در اختیار قرار دارد به صورت فایل اکسل بوده و بنابراین میبایست از ابزارهایی همچون pivot table استفاده نمود. علاوه بر این میبایست بر روی متن توییتها تحلیل احسا سات صورت گرفته و میزان مثبت یا منفی بودن آن معین گردد.	ابزارها
سخت – قابل خودکارسازی	سطح سختی استخراج گـزارش و قـابـلـیـت خودکارسازی
نتایج استخراجشده در سطح دانش قرار می گیرند.	سطح DIKW

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

گزارش شماره ۷	
میزان مثبت یا منفی بودن (بار احساسی) توییتهای منتشرشده به تفکیک محصول	توضیح اولیه گزارش
در این گزارش به ازای هر محصول میزان مثبت یا منفی بودن توییتهای منتشرشده به صورت یک عدد نمایش داده میشود	نتايج استخراجشده
نتیجه این گزارش میتواند به عنوان یک باز خورد کلی از وضعیت محبوبیت و رضایت کاربران از محصولات شرکت در نظر گرفته شود. این گزارش باید به صورت بلادرنگ تولیدشده و یک بازهی نوسان قابل قبول برای آن در نظر گرفته شود. در صورتی که نتیجه گزارش از بازهی تعریف شده خارج شود، علت این مسئله میبایست پیدا شده و مسئله بررسی و رفع گردد.	موارد استفاده از نتایج
محتوای توییتها، تعداد پسندیده شدن هر توییت، تعداد بازتوییت شدن هر توییت، محصولات شرکت	دادههای مورد نیاز
بســـته به نوع ذخیره دادهها از ابزارهای متنوعی میتوان بهره برد. زبان SQL، ابزارهای اکســل و ســامانههای تحلیل توییت میتوانند برای این گزارش مورد استفاده قرار گیرند. دادههای نمونه که برای تحلیل در اختیار قرار دارد به صــورت فایل اکســل بوده و بنابراین میبایســت از ابزارهایی همچون pivot table استفاده نمود. علاوه بر این میبایست بر روی متن توییتها تحلیل احساسات صورت گرفته و میزان مثبت یا منفی بودن آن معین گردد.	ابزارها
سخت – قابل خودکارسازی	سطح سختی ا ستخراج گـزارش و قـابـلـیـت خودکارسازی
نتایج استخراجشده در سطح دانش قرار میگیرند.	سطح DIKW

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

گزارش شماره ۸	
متن ۲۰ توییت برتر	توضيح اوليه گزارش
در این گزارش ابتدا ۲۰ توییت برتر با تو جه به تعداد پســندها و بازتوییتها مشخص گردیده و متن آنها برای بررسی بیشتر در گزارش ذکر میگردد.	نتايج استخراجشده
میتوان با بررسی ۲۰ توییت برتر، رضایت کاربران، حوزههای مورد توجه کاربران، پیشنهادات و انتقادات مطرحشده و را مشاهده و بر اساس آن در تمام بخشهای سازمان اقدامات بهبودی را انجام داد.	موارد استفاده از نتایج
توییتها، تعداد پسـندیدهشـدن هر توییت، تعداد بازتوییت شـدن هر توییت	دادههای مورد نیاز
بســـته به نوع ذخیره دادهها از ابزارهای متنوعی میتوان بهره برد. زبان SQL، ابزارهای اکســل و ســامانههای تحلیل توییت میتوانند برای این گزارش مورد استفاده قرار گیرند. دادههای نمونه که برای تحلیل در اختیار قرار دارد به صــورت فایل اکســل بوده و بنابراین میبایســت از ابزارهایی همچون pivot table استفاده نمود.	ابزارها
آسان – قابل خودکارسازی	سطح سختی استخراج گـزارش و قـابـلـیـت خودکارسازی
نتایج استخراجشده در سطح اطلاعات قرار میگیرند.	سطح DIKW

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

گزارش شماره ۹	
۲۰ مورد از پرتکرارترین هشتگها	توضیح اولیه گزارش
در این گزارش ۲۰ ه شتگ پرتکرار به همراه تعداد تکرار آنها در یک جدول	نتايج استخراجشده
به عنوان خروجی ارائه میگردد.	تنايج استعراج شده
میتوان با بررسی ۲۰ هشتگ پرتکرار، رضایت کاربران، حوزههای مورد	
توجه کاربران، پیشنهادات و انتقادات مطرحشده و را مشاهده و بر	
اساس آن در تمام بخشهای سازمان اقدامات بهبودی را انجام داد. به	موارد استفاده از نتایج
خصــوص انتقادات کاربران که در اکثر موارد به صــورت هشــتگ بیان	
میگردند.	
توییتها، هشتگهای استفادهشده	دادههای مورد نیاز
بســـته به نوع ذخیره داده ها از ابزارهای متنوعی میتوان بهره برد. زبان	
SQL، ابزارهای اکسـل و سـامانههای تحلیل توییت میتوانند برای این	
گزارش مورد استفاده قرار گیرند. دادههای نمونه که برای تحلیل در اختیار	ابزارها
قرار دارد به صورت فایل اکسل بوده و بنابراین میبایست از ابزارهایی	
همچون pivot table استفاده نمود.	
	سطح سختی ا ستخراج
آسان – قابل خودکارسازی	گـزارش و قـابـلـیـت
	خودکارسازی
نتایج استخراجشده در سطح اطلاعات قرار میگیرند.	سطح DIKW

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

گزارش شماره ۱۰	
۲۰ مورد از پر تکرارترین هشتگها به تفکیک کشور	توضيح اوليه گزارش
در این گزارش ۲۰ هشتگ پرتکرار به تفکیک کشور به همراه تعداد تکرار آنها در یک جدول به عنوان خروجی ارائه میگردد.	نتايج استخراجشده
میتوان با بررسی ۲۰ هشتگ پرتکرار، رضایت کاربران، حوزههای مورد توجه کاربران، پیشنهادات و انتقادات مطرحشده و را مشاهده و بر اساس آن در تمام بخشهای سازمان اقدامات بهبودی را انجام داد. به خصوص انتقادات کاربران که در اکثر موارد به صورت هشتگ بیان میگردند.	موارد استفاده از نتایج
توییتها، هشتگهای استفاده شده، محل جغرافیایی ثبت هر توییت (به کمک ip و یا محل زندگی ارائه شده توسط خود کاربران توییتر)	دادههای مورد نیاز
بســـته به نوع ذخیره دادهها از ابزارهای متنوعی میتوان بهره برد. زبان SQL، ابزارهای اکســل و ســامانههای تحلیل توییت میتوانند برای این گزارش مورد استفاده قرار گیرند. دادههای نمونه که برای تحلیل در اختیار قرار دارد به صــورت فایل اکســل بوده و بنابراین میبایســت از ابزارهایی همچون pivot table استفاده نمود.	ابزارها
آسان – قابل خودکارسازی	سطح سختی استخراج گـزارش و قـابـلـیـت خودکارسازی
نتایج استخراجشده در سطح اطلاعات قرار میگیرند.	سطح DIKW

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

گزارش شماره ۱۱	
لیستی ۱۰ زبان پر استفاده برای توییت	توضيح اوليه گزارش
در این گزارش نموداری از ۱۰ زبان پر استفاده در توییتها به همراه تعداد توییت به آن زبان ارائه میگردد.	نتايج استخراجشده
از نتایج این گزارش میتوان در راستای شناسایی زبانهایی که میبایست بخش تبلیغات و اطلاعرسانی شرکت بر آن تمرکز نماید، استفاده نمود.	موارد استفاده از نتایج
توییتها، زبان توییت	دادههای مورد نیاز
بســـته به نوع ذخیره دادهها از ابزارهای متنوعی میتوان بهره برد. زبان SQL، ابزارهای اکســل و ســامانههای تحلیل توییت میتوانند برای این گزارش مورد استفاده قرار گیرند. دادههای نمونه که برای تحلیل در اختیار قرار دارد به صــورت فایل اکســل بوده و بنابراین میبایســت از ابزارهایی همچون pivot table استفاده نمود.	ابزارها
آسان – قابل خودکارسازی	سطح سختی استخراج گـزارش و قـابـلـیـت خودکارسازی
نتایج استخراجشده در سطح اطلاعات قرار میگیرند.	سطح DIKW

پروژه درس معماری نرمافزار

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

دانشگاه صنعتی شریف دانشکده مهندسی کامپیوتر

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

گزارش شماره ۱۲	
لیستی ۱۰ کشوری که بیشترین فعالیت را در توییتر دارند	توضيح اوليه گزارش
در این گزارش نموداری از ۱۰ کشور اول که بیشترین استفاده از توییتر را دارند، ارائه میگردد.	نتايج استخراجشده
از نتایج این گزارش میتوان در راستای شناسایی کشورهایی که میبایست بخش تبلیغات و اطلاعرسانی شرکت بر آن تمرکز نماید، استفاده نمود.	موارد استفاده از نتایج
توییتها، محل جغرافیایی ثبت هر توییت (به کمک ip و یا محل زندگی ارائهشده توسط خود کاربران توییتر)	دادههای مورد نیاز
بســـته به نوع ذخیره دادهها از ابزارهای متنوعی میتوان بهره برد. زبان SQL، ابزارهای اکســل و ســامانههای تحلیل توییت میتوانند برای این گزارش مورد استفاده قرار گیرند. دادههای نمونه که برای تحلیل در اختیار قرار دارد به صــورت فایل اکســل بوده و بنابراین میبایســت از ابزارهایی همچون pivot table استفاده نمود.	ابزارها
آسان – قابل خودکارسازی	سطح سختی استخراج گـزارش و قـابـلـیـت خودکارسازی
نتایج استخراجشده در سطح اطلاعات قرار میگیرند.	سطح DIKW

 ❖ لازم به ذکر است که تمام گزارشها به صورت مستقل از زمان در نظر گرفته شده و میتوان همین گزاراشات را با در نظر گرفتن زمان به صورت مقایسهای ارائه نمود. (برای مثال مقایسه هشتگهای پرتکرار هر ماه با ماه گذشته)

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

گام سوم

در این گام گزارشهای مشخصشده در گام دوم ایجاد و ارائه گردیده است:

۳/۱ گزارش شماره ۱

عنوان گزارش: لیستی از ۲۰ توییت کننده مؤثر جهانی

امتياز توييتكنده	نام کاربری توییتکننده	رتبه توييتكننده
108169545351	Vala Afshar	1
81134441100	Phil Davis	۲
3129252509	CNNMoney	٣
1376009855	Wall Street Journal	k
739731195	BK Stocks	۵
720521983	Business Insider	۶
438612105	Reuters Top News	Υ
405424817	StockTwits	٨
382549174	Stocks On High Alert	٩
359256045	Downtown Josh Brown	10
224300835	AppleInsider	11
170861907	CNBC	۱۲
148548031	MarketWatch	١٣
121255841	Yahoo Finance	14
116827692	Reuters Business	۱۵
113248166	Aswath Damodaran	18
90664923	Jim Cramer	۱Y
78852095	BI Tech 1A	
55275561	Kourt Kardashian	19
50085542	CNBC Now	۲۰

- فرمول محاسبه امتیاز توییت به صورت زیر میباشد (ابتکاری): Score = (Fav × Retweet + 1) × (Follower ÷ (Following + 1) + Lists)
  - امتیاز هر کاربر از طریق مجموع امتیاز تمام توییتهای او محاسبه گردیده است.
    - جدول نهایی از طریق قابلیت Pivot Table در اکسل بدست آمده است.

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

۳/۲ گزارش شماره ۲

عنوان گزارش: لیستی از ۱۰ توییتکننده مؤثر جهانی به تفکیک کشور

حجم این گزارش بسیار زیاد بوده و شامل حدوداً ۱۶۶ گزارش (به تعداد کشورهای موجود در توییتها) میباشد. در این بخش تنها گزارشهای ۳ کشور به عنوان نمونه ارائه گردیده است. (تمام گزارشها در اکسل مربوطه در دسترس میباشد.)

	UA (Ukraine)		
	Username	Score	
1	Sergey Kochergan	862	
2	Denis Do	300	
3	Michael Babich	290	
4	Denys Zhadanov	256	
5	Nick Hencher	93	
6	casey zimmerman	57	
7	megalos.austin	42	
8	WhiteWolF	25	
9	Danny	21	
10	Roman Korobchan	14	
	AR (Argentina)		
	Username	Score	
1	Gustavo Neffa	18879	
2	R.JI	1726	
3	Fernando Camusso	977	
4	Jose Prats 3T	864	
5	Ricardo Sametband	446	
6	Pattie Jabbaz	293	
7	Nicolas Litvinoff	220	
8	Mauro Cognetta	187	
9	Omar (Gangi)	102	
10	Alejandro Burato	100	
	RU (Rus		
	Username	Score	
1	TradingFloor	3054	
2	James DePorre	2302	
3	Eldar Murtazin	2194	
4	Лёха	2045	
5	Uprise	140	
6	Maxim Melnikov	75	
7	Dmitry Kabanov	51	
8	Ирина Новикова	29	
9	Kriish	28	
10	Anton Lyubushkin	27	

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

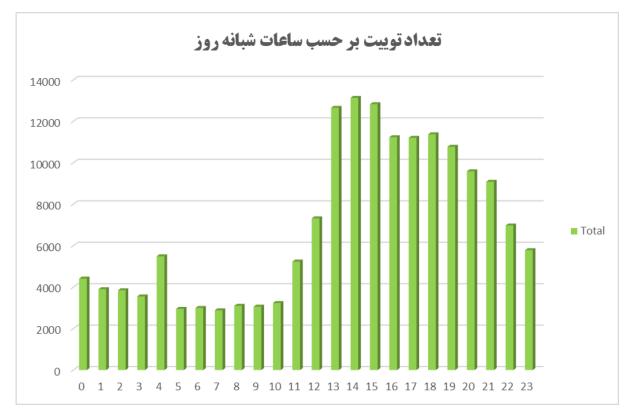
پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

۳/۳ گزارش شماره ۳

عنوان گزارش: ساعاتی از روز که بیشترین فعالیت در توییتر وجود دارد

- بیشترین فعالیت: ساعات ۱۳ الی ۱۶ (اوایل بعد از ظهر)
  - کمترین فعالیت: ساعات ۵ الی ۸ (صبح زود)
- نمودار نهایی از طریق قابلیت Pivot Table و رسم نمودار در اکسل بدست آمده است.

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

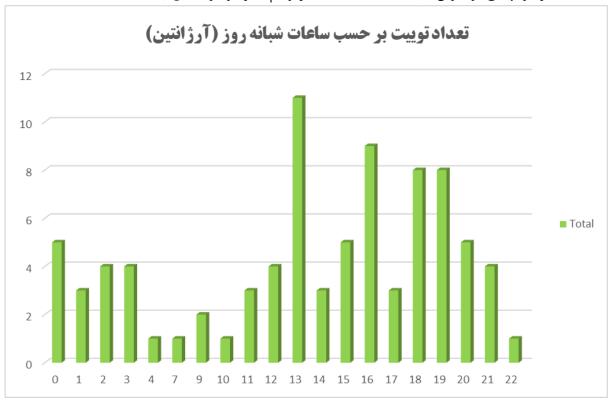

۳/۴ گزارش شماره ۴

عنوان گزارش: ساعاتی از روز که بیشترین فعالیت در توییتر وجود دارد به تفکیک کشور

حجم این گزارش بسیار زیاد بوده و شامل حدوداً ۱۶۶ گزارش (به تعداد کشورهای موجود در توییتها) میباشد. در این بخش تنها گزارشهای ۳ کشور به عنوان نمونه ارائه گردیده است. (تمام گزارشها در اکسل مربوطه در دسترس میباشد.)

- نمودار نهایی از طریق قابلیت Pivot Table و رسم نمودار در اکسل بدست آمده است.

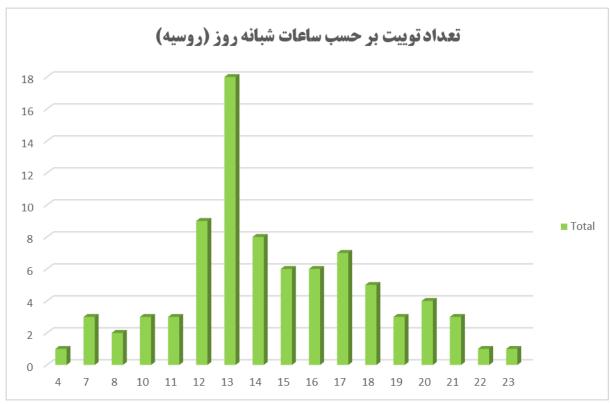

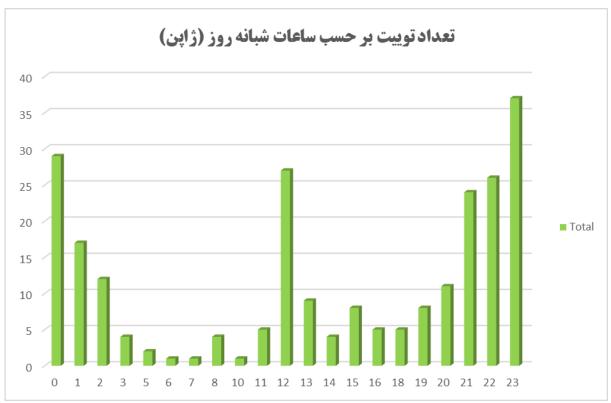
نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

۵/۵ گزارش شماره ۵

عنوان گزارش: میزان مثبت یا منفی بودن (بار احساسی) توییتهای منتشرشده

خروجی نهایی این گزارش تنها یک عدد بوده که نشاندهنده حس کلی موجود در توییتهای مربوط به شرکت اپل میباشد. این گزارش میبایست به صورت آنی و به کمک الگوریتمهای سالمندی تهیه گردد.

برای تهیه این گزارش مراحل زیر انجام پذیرفته است:

- حذف کاراکتر «خط جدیدا» از متن توییتها
- استخراج متن توییتها از اکسل و ذخیره آن در فایل متنی ساده (txt) (هر توییت در یک سطر)
  - نوشتن کد پایتون برای تحلیل حساسیت متن توییتها به کمک nltk
- اجرای کد به منظور دریافت خروجی نمرات مربوط به آنالیز حساسیت در قالب فایل متنی ساده (txt) (نمرات هر توییت در یک سطر)
  - واردکردن اطلاعات نمرات در فایل اکسل اولیه
  - محاسبه میانگین نمره ۲ تمام توییتها در اکسل

میزان مثبتبو<mark>دن توییتهای کاربران</mark>

7,849,176

۱ منظور کاراکتر n میباشد.

۲ نمره نهایی که در گزارش ارائه شده است، ۱۰۰ میلیون برابر نمرهی compound میباشد.

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٨

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

۳/۶ گزارش شماره ۶

عنوان گزارش: میزان مثبت یا منفی بودن (بار احساسی) توییتهای منتشرشده به تفکیک کشور

حجم این گزارش بسیار زیاد بوده و شامل حدوداً ۱۶۶ گزارش (به تعداد کشورهای موجود در توییتها) میباشد. در این بخش تنها گزارشهای ۱۰ کشور به عنوان نمونه ارائه گردیده است. (تمام گزارشها در اکسل مربوطه در دسترس میباشد.)

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران (آرژانتین)

-327,412

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران (روسیه)

1,322,289

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران (ژاپن)

436,042

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران (آمریکا)

9,513,335

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران (فرانسه)

4,346,866

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران (گرجستان)

13,549,756

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران (اوکراین)

-4,308,824

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران (ایران)

9,866,667

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران (هند)

10,411,207

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران (کانادا)

6,574,709

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

۳/۷ گزارش شماره ۷

عنوان گزارش: میزان مثبت یا منفی بودن توییتهای منتشرشده به تفکیک محصول

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران مربوط به محصول iphone

11,739

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران مربوط به محصول ipad

8,009,927

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران مربوط به محصول ipod

470,821

میزان مثبتبودن توییتهای کاربران مربوط به محصول mac

3,261,653

- تعیین ارتباط توییت با محصول از طریق ذکر شدن نام محصول در متن توییت صورت گرفته است.

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

۳/۸ گزارش شماره ۸

عنوان گزارش: متن ۲۰ توییت برتر

رتبه	متن توییت
1	Apple has \$233 billion in cash. It could buy all
	—@NFL teams
	—@NBA teams
	—@MLB teams
	—@NHL teams
	and still have \$80 billion left. \$AAPL
۲	Read \$MRNJ #NEWS, \$HEMP & Dr. \$GRCU r above .01, that's where we r goin ? \$SPY
	\$MSFT \$SBUX \$SFOR \$VRX \$AAPL \$TSLA \$GOOG \$FB \$EURUSD \$USDJPY \$MLCG
٣	\$RXSF is leadin their sector accordin 2 @EdisonMediaCen \$AAPL \$SPY \$TSLA \$FB \$EURUSD \$ALK \$IBB \$EW \$AMZN \$GBPUSD \$GM https://t.co/LYY2mHn755
۴	Philstockworld Top Trade Review \$AAPL \$MSFT #Dividends \$USO \$HOV \$TWTR
	https://t.co/JArXsIm7CI https://t.co/kRR9ezhm9E
۵	Philstockworld Top Trade Review: \$AAPL \$ABX \$BA \$CAKE \$CMG \$DIS \$IBM \$GILD \$LL
۶	\$UNG \$SPY https://t.co/EX5SYjdwBC https://t.co/7FBZwVZ63v Monday's Oil Mess: Rent-A-Rebel Jacks up Prices into the Holiday \$USO \$AAPL
7	#Earnings https://t.co/cGHB3WDKA8 https://t.co/JFZIBcom1n
γ	Meaningless Monday Market Movement! \$AAPL \$SQQQ #oil #Brexit
	https://t.co/j4lqg7E1HN
λ	S&P Futures Back over 2,050, for Now
	\$SPY \$AAPL \$SQQQ #China #Debt #Hedging https://t.co/2dOc5T89S3 https://t.co/TDPVdNRNQF
٩	Apple has \$233 billion in cash. It could buy:
	Uber Tesla
	Twitter
	Airbnb
	Netflix
	Yahoo
	and still have \$18 billion left. \$AAPL
10	★ TURN YOUR \$500 INTO \$5,000+ ★
	JOIN #TEAMBILLIONAIRE [¬]
	© pennystockhotline@gmail.com
	#PENNYSTOCKS \$AAPL \$UVXY \$JDST
	https://t.co/lwAGjfmIP3

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

11	* TURN YOUR \$500 INTO \$5,000+ *
	JOIN #TEAMBILLIONAIRE→
	© pennystockhotline@gmail.com
	#PENNYSTOCKS \$AAPL \$GSAT \$MGT https://t.co/lwAGjfmIP3
۱۲	Option Opportunity Portfolio May Review – Up 19.3% In 30 Days! \$ABX \$FCX \$USO \$AAPL \$DIS - https://t.co/rp3kMsRZ3E https://t.co/TKkc15pKcR
۱۳	Trendless Tuesday - Watch Yesterday's Fake Gains Disappear \$AAPL #China \$FXI #Earnings - https://t.co/GpgGqoOIFn https://t.co/FRuixv5aZF
14	Tempting Tuesday - S&P 2,100 is Still the Line to Watch Ahead of the Fed \$AAPL \$QQQ https://t.co/t1eDfKHJnk https://t.co/BAW3RAe7SC
۱۵	Waiting for the Fed – Apple Gives Us Huge Wins: \$AAPL \$SQQQ #GDP #Nikkei #Futures #Oil https://t.co/Al3pkf350V https://t.co/LktIRF4F2b
18	Our \$SQQQ Hedge is Up 314% and Our Futures Are Up \$4,850, You're Welcome! \$AAPL https://t.co/eUQ2kCkCOY https://t.co/Yk98oyqMZl
17	TURN YOUR \$ 500 INTO \$ 5,000\$₩
	JOIN #TEAMBILLIONAIRE → © pennystockhotline@gmail.com

https://t.co/euJFNQX1g4

1从 TURN YOUR \$500 INTO \$5,000\$

★

#PENNYSTOCKS \$TWTR \$AAPL \$LNKD

JOIN #TEAMBILLIONAIRE →

№ pennystockhotline@gmail.com

#PENNYSTOCKS \$TALK \$PPPI \$AAPL https://t.co/oSn11kxftM

- Bears today. We getting paid! \$AAPL \$TWTR \$BWLD \$NFLX https://t.co/CCi0S3skJJ
- Yo Apple has \$233 billion in cash. It could buy all
  - -@NFL teams
  - -@NBA teams
  - -@MLB teams
  - -@NHL teams

...and still have \$80 billion left. \$AAPL

نحوه محاسبه امتیاز توییتها به صورت زیر بوده است (فرمول ابتکاری): Score = $Fav \times Retweet^2$

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

۳/۹ گزارش شماره ۹

عنوان گزارش: ۲۰ مورد از پرتکرارترین هشتگها

هشتگ	تعداد تكرار
#Apple	26516
#stocks	6277
#PENNYSTOCKS	3808
#TEAMBILLIONAIRE	3567
#investing	2502
#trading	2437
#Stocks	2270
#China	2101
#Futures	1899
#Earnings	1895
#stockmarket	1868
#Nikkei	1863
#NEWS	1829
#finance	1558
#APPLE	1510
#BREAKINGNEWS	1500
#WEEDSTOCKS	1307
#Dividends	1303
#MARIJUANASTOCKS	1300
#WEED	1298

به منظور تهیه این گزارش ابتدا تمام دادهها به فایل متنی ساده (txt) تبدیل شده و سپس با اجرای یک قطعه کد پایتون تحلیل مورد نیاز صورت گرفته و خروجی به فایل اکسل اصلی ضمیمه شده است.

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

۳/۱۰ گزارش شماره ۱۰

عنوان گزارش: ۲۰ مورد از پر تکرارترین هشتگها به تفکیک کشور

حجم این گزارش بسیار زیاد بوده و شامل حدوداً ۱۶۶ گزارش (به تعداد کشورهای موجود در توییتها) میباشد. در این بخش تنها گزارشهای ۳ کشور به عنوان نمونه ارائه گردیده است. (تمام گزارشها در اکسل مربوطه در دسترس میباشد.)

پرتکرارترین هشتگها در ایالات متحده آمریکا		
هشتگ	تعداد تكرار	
#NEWS	1386	
#Futures	1047	
#Nikkei	1046	
#China	1020	
#Earnings	1011	
#Apple	892	
#PENNYSTOCKS	799	
#TEAMBILLIONAIRE	790	
#Dividends	766	
#Stocks	697	
#stocks	577	
#Productivity	549	
#Debt	545	
#Hedging	545	
#Quant	537	
#Oil	500	
#GDP	498	
#Invest	396	
#YouAreWelcome	327	
#trading	226	
ن هشتگها در کشور فرانسه	پرتکرارتری	
هشتگ	تعداد تکرار	
#Apple	32	
#NEWS	26	
#TEAMBILLIONAIRE	26	
#PENNYSTOCKS	26	
#STOCKMARKET	10	
#EmergingMarket	7	
#stocks	5	
#STOCKS	5	
#Nikkei	4	

پروژه درس معماری نرمافزار

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

#Futures	4
#iPhone	4
#TRADING	3
#Stocks	3
#tech	3
#Productivity	3
#CarPlay	3
#Bourse	3
#Earnings	2
#Oil	2
#finance	2

پرتکرارترین هشتگها در کشور آلمان		
هشتگ	تعداد تکرار	
#Apple	99	
#BUY	32	
#aktien	19	
#TEAMBILLIONAIRE	18	
#PENNYSTOCKS	18	
#iPhone	18	
#DowJones	17	
#HOLD	14	
#STOCKMARKET	9	
#AAPL	8	
#SELL	8	
#stocks	6	
#iPhone7	5	
#AppleCar	5	
#GD200	5	
#STOCKS	4	
#AppleWatch	4	
#Handelsblatt	4	
#Nikkei	3	
#trading	3	

نیمسال اول ۱۳۹۲-۱۳۹۷

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

۳/۱۱ گزارش شماره ۱۱

عنوان گزارش: لیستی ۱۰ زبان پر استفاده برای توییت

کد ایزو	زبان	تعداد توييت
en	انگلیسی	159864
es	اسپانیایی	4871
nl	هلندی	683
de	آلمانی	456
fr	فرانسوی	249
fi	فنلاندي	165
pt	پرتغالی	103
da	دانمارکی	79
sv	سوئدى	59
ru	روسی	59

- جدول نهایی از طریق قابلیت Pivot Table در اکسل بدست آمده است.

۳/۱۲ گزارش شماره ۱۲

عنوان گزارش: لیستی ۱۰ کشوری که بیشترین فعالیت را در توییتر دارند

کد ایزو	كشور	تعداد توييت
US	ايالات متحده آمريكا	31186
GB	بريتانيا	16080
CA	کانادا	2183
IN	هند	845
DE	آلمان	633
IE	ايرلند	574
JE	جرسی (کشوری جزیرهای نزدیک انگلستان)	562
FR	فرانسه	552
ES	اسپانیا	478
AU	استراليا	434

- جدول نهایی از طریق قابلیت Pivot Table در اکسل بدست آمده است.

دانشگاه صنعتی شریف دانشکده مهندسی کامپیوتر

پروژه درس معماری نرمافزار استاد درس: دکتر جعفر حبیبی

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

ضمیمه شماره ۱: هرم DIKW و تفاوت سطوح مختلف [9]

داده خام است و به خودی خود به جز موجودیتش خاصیتی ندارد، میتواند به هر شکلی (عدد، حروف، علائم و ...) وجود داشته باشد. قابل استفاده یا غیر قابل استفاده، و معنای خاصی ندارد. مثلاً a یک داده است.

اطلاعات: همان داده است که با ایجاد ارتباطات به آن معنا داده شده است، این «معنا» میتواند مفید باشد اما لزومی ندارد که اینگونه باشد. مثلا b>a (اینکه b بزرگتر از a است میتواند مفید نباشد)

دانش: مجموعه ای مناسب از اطلاعات است و به این شکل مفید نیز واقع میشود. دانش یک فرآیند کاملا قطعی است. وقتی شخصی اطلاعات را به خاطر می سپارد در حال گردآوری دانش است این دانش برای آنها مفید است اما هنوز به یکپارچگی و قوام لازم دست نیافته است که بتواند برای آینده مورد استفاده قرار بگیرد به عنوان مثال فرض کنید دانش آموز کلاس چهارم ضرب را یاد گرفته بنابراین وقتی از او بپرسید ۴۴*۴۴ او پاسخ میدهد اما اگر از او بپرسید ۴۴*۴۴۴ نمیتواند پاسخ دهد، زیرا این مطلب هنوز در حوزه او قرار نمیگیرد و باید به کلاس پنجم برود پس هنوز به قوام لازم برای هر ضربی دست نیافته است. در قالب مثال قبل a<b مجموعه این روابط دانش است.

بینش/درک: درک کردن یک فرآیند منقطع و احتمالی است، یک فرآیند شهودی و تحلیلی، فرآیندی که به کمک آن می تواند دانش قبلی که در ذهن خود دارد را به دانش جدید تبدیل کند. تفاوت بین درک و دانش تفاوت بین به خاطر سیردن و یادگرفتن است افرادی که به درک کافی می رسیند میتوانند اقدامات مناسبی را اتخاذ کنند زیرا میتوانند دانش جدیدی را بسازند یا در برخی موارد حداقل اطلاعات جدید، بر اساس مطالبی که قبلا یادگرفته شده است، درک میگردد. برای نمونه:

b>a, c>b می دهد c>a می دهد b>a, c>b

خرد: خرد یک فرآیند غیر قطعی و غیر مجتمع و غیر احتمالی است. خرد در برابر سطوح قبلی آگاهی و به طور خاص در برابر گونه های ویژهای از برنامهریزی ماهیت انسانی (اخلاقی، رفتاری و ...) مطرح می شود. خرد همانند چراغ راهی است که به ماه راه را نشان میدهد. بر اساس دانشهای قبلی شکل گرفته اما فراتر از درک می باشد و دانشی را به ما ارائه میدهد که تا قبل از این نداشتهایم. اساس پرسشگریهای فلسفی، خرد است. و بر خلاف ۴ سطح قبلی سوالهایی را می پرسد که برای آنها پاسخ سادهای وجود ندارد و در برخی موارد سوالاتی که بشر از پاسخ به آنها عاجز است.

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

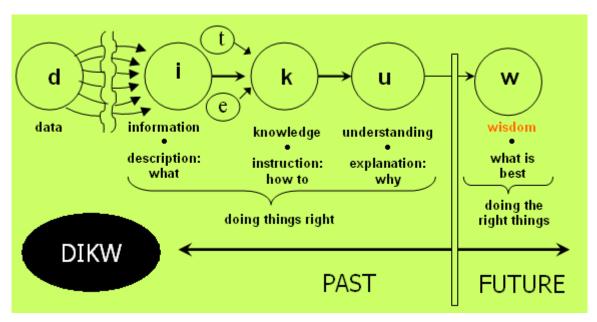

این هرم DIKW نام دارد و سطوح و وسعت هر کدام از موارد بحث شده را نشان میدهد:

شکل ٤-١ هرم DIKW

اگر بخواهیم جایگاه سطوح داده تا خرد را در محور زمان نشان دهیم و نتایج را ببینیم شکل زیر را خواهیم داشت:

شکل ۲-۲ جایگاه سطوح مختلف DIKW در محور زمان

راهنمای اختصارات شکل:

d=data, i=information, k=knowledge, u=understanding, w=wisdom, t=tacit knowledge, e=explicit knowledge

نيمسال اول ١٣٩٦-١٣٩٧

پروژه درس معماری نرمافزار

آشنایی با معماری سامانههای نرمافزار به عنوان خدمت

- [1] F. Dweiri, S. Kumar, S. Ahmed Khan and V. Jain, "Designing an integrated AHP based decision support system for supplier selection in automotive industry," vol. 62, pp. 273-283, 2016.
- [2] N. Vyas, K. Paithankar and S. Joshi, "A Novel Approach for Design of Ontology Based Clinical Decision Support System," in *International Journal of Advanced Research in Computer Science*, 2017.
- [3] "Data Warehouse," Wikipedia, [Online]. Available: https://en.wikipedia.org/wiki/Data_warehouse.
- [4] "Cassandra," Apache, [Online]. Available: http://cassandra.apache.org/.
- [5] "fasttext," Facebook, [Online]. Available: https://fasttext.cc/.
- [6] "Natural Language Toolkit," [Online]. Available: https://www.nltk.org/.
- [7] "Regression Analysis," Wikipedia, [Online]. Available: https://en.wikipedia.org/wiki/Regression_analysis.
- [8] "C4.5 Algorithm," Wikipedia, [Online]. Available: https://en.wikipedia.org/wiki/C4.5_algorithm.
- [9] "DIKW Pyramid," Wikipedia, [Online]. Available: https://en.wikipedia.org/wiki/DIKW_pyramid.